

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 15 maja 2023 r.

Poz. 4230

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.454.2023 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 4 maja 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 418(LII)23 Rady Gminy Poraj z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i w mieszkaniach chronionych w części określonej w:

- tytule uchwały w zakresie wyrazów: „w ośrodkach wsparcia i”, § 1 uchwały w zakresie wyrazów: „ośrodkach wsparcia i” oraz „i 2”, załączniku Nr 2 do uchwały, jako sprzecznej z art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.), dalej jako „ustawa”, w związku z art. 2 i art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”;

- § 2 ust. 4 załącznika Nr 1 do uchwały w tabeli kolumna 2 w zakresie wyrazów: „nie więcej niż miesięczny koszt pobytu Dot. pobytu w mieszkaniu chronionym”, jako sprzecznej z art. 97 ust. 5 ustawy w związku z art. 2 i art. 7 Konstytucji RP;

- § 2 ust. 4 załącznika Nr 1 do uchwały w tabeli wers 2, jako sprzecznej z art. 97 ust. 5 w zw. z ust. 1 ustawy w związku z art. 7 Konstytucji RP.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 marca 2023 r. Rada Gminy Poraj podjęła uchwałę Nr 418(LII)23 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i w mieszkaniach chronionych.

SZCZEGÓŁOWE ZASADY PONOSZENIA ODPLATNOŚCI ZA POBYT W MIESZKANIACH CHRONIONYCH stanowią załącznik Nr 1 do uchwały, z kolei SZCZEGÓŁOWE ZASADY PONOSZENIA OPŁAT ZA UDZIELENIE WSPARCIA W POSTACI TYMCZASOWEGO SCHRONIENIA W SCHRONISKACH DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKACH DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI, W ZAKRESIE ZADAŃ WŁASNYCH stanowią Załącznik Nr 2 do uchwały.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. 97 ust. 5 ustawy.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 4 kwietnia 2023 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru uznał, że jest ona w części niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 97 ust. 5 ustawy *Rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.* Powyższy przepis ustawy ma charakter upoważnienia ogólnego do wydania aktu prawa miejscowego. Jedyną wskazówką dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest obowiązek

dopełnienia wymogu szczegółowości, tj. samodzielnego doboru kryteriów odpłatności. Nie oznacza to jednak niczym nieskrępowanej swobody rady gminy realizującej swoje kompetencje w tym zakresie. Swoboda prawotwórcza wynikająca z braku precyzyjnych wytycznych zawartych w upoważnieniu ustawowym jest bowiem ograniczona poprzez całokształt i cel przepisów normujących materię, której dotyczy dany akt wydany na podstawie przedmiotowego upoważnienia. Należy podkreślić, że z treści art. 97 ust. 5 ustawy wynika zatem, że organ kierujący do ośrodka wsparcia lub mieszkania chronionego ma obowiązek korzystać z uregulowań opracowanych przez radę w uchwale, w celu obliczenia opłaty za pobyt w tych miejscach. Uregulowania te muszą więc być tak skonstruowane, aby istniała możliwość obliczenia opłaty (por. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 19 października 2016 r., sygn. akt IV SA/Gl 78/16, wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 20 marca 2020 r., sygn. akt IV SA/Wr 34/20).

Trzeba podkreślić, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez Radę przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje albo w całości. Powyższe stanowisko organu nadzoru, potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 r. (sygn. akt I SA/Wr 1798/99), w którym stwierdzono, iż: *opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.*

Odnosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że Rada Gminy Poraj odrębnie uregulowała zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych (Załącznik nr 1 do uchwały) oraz w schroniskach dla bezdomnych albo schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi (Załącznik Nr 2 do uchwały).

W zakresie dot. szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych zastrzeżenia organu nadzoru budzi regulacja określona w § 2 ust. 4 załącznika Nr 1 do uchwały w tabeli kolumna 2 w zakresie wyrazów: „nie więcej niż miesięczny koszt pobytu Dot. pobytu w mieszkaniu chronionym” oraz w § 2 ust. 4 załącznika Nr 1 do uchwały w tabeli wers 2. Rada Gminy Poraj w treści § 2 ust. 4 załącznika Nr 1 wskazała, że: *Procentową wysokość odpłatności osoby kierowanej za pobyt w mieszkaniu chronionym określa poniższa tabela: Z kolei kolumna 2 wers 1 Tabeli brzmi następująco: % odpłatności, o której mowa w § 3 nie więcej niż miesięczny koszt pobytu Dot. pobytu w mieszkaniu chronionym.*

W ocenie organu nadzoru, ww. regulację w zakresie wyrazów: „nie więcej niż miesięczny koszt pobytu Dot. pobytu w mieszkaniu chronionym” należy uznać za niejasną i budzącą wątpliwości interpretacyjne. Rada w § 2 ust. 4 załącznika Nr 1 określiła, że: wysokość odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym określa tabela, wobec czego wskazywanie ponownie w tabeli że dot. pobytu w mieszkaniu chronionym należy uznać za bezprzedmiotowe. Ponadto, Rada Gminy Poraj w tabeli w załączniku Nr 1 do uchwały w kolumnie 2 określiła % odpłatności, o której mowa w § 3 (tj. % kosztu pobytu w mieszkaniu chronionym) wskazując iż w przypadku gdy dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej wynosi powyżej 250% to wysokość odpłatności o której mowa w § 3 wynosi 40%. Wobec czego, skoro maksymalna wysokość odpłatności wynosi 40% kosztu pobytu to nielogiczne jest wprowadzenie regulacji o treści: „nie więcej niż miesięczny koszt pobytu”.

Z art. 2 Konstytucji RP wynika, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Wśród szczegółowych reguł wyprowadzonych z art. 2 wymienia się m.in. podział władz, niezawisłość sądów i prawo każdego do sądu, do uczciwego oraz bezstronnego wymiaru sprawiedliwości, przestrzeganie zasad poprawnego prawotwórstwa, jawność i jasność prawa, niedziałanie prawa wstecz (P. Winczorek „Komentarz do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., wyd. Liber, Warszawa 2000, s. 15). Należy wskazać, iż Trybunał Konstytucyjny

w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 maja 2002 roku (sygn. akt K 6/02) podniósł, iż przepisy prawne muszą być formułowane w sposób poprawny, precyzyjny i jasny. (...) Wymóg jasności oznacza nakaz tworzenia przepisów klarownych i zrozumiałych dla ich adresatów, którzy od racjonalnego ustawodawcy oczekiwać mogą stanowienia norm prawnych niebudzących wątpliwości co do treści nakładanych obowiązków i przyznawanych praw. Z tak ujętej zasady określoności wynika, że każdy przepis prawny winien być skonstruowany poprawnie z punktu widzenia językowego i logicznego - dopiero spełnienie tego warunku podstawowego pozwala na jego ocenę w aspekcie pozostałych kryteriów. Naruszeniem Konstytucji jest stanowienie przepisów niejasnych, wieloznacznych, które nie pozwalają obywatelowi na przewidzenie konsekwencji prawnych jego zachowań. Niezastosowanie się zaś rady gminy do powyższych wymogów traktuje się jako istotne naruszenie prawa. W ocenie organu nadzoru, regulacja zawarta w § 2 ust. 4 załącznika Nr 1 do uchwały w tabeli kolumna 2 w zakresie wyrazów: „nie więcej niż miesięczny koszt pobytu Dot. pobytu w mieszkaniu chronionym” nie spełnia standardów prawidłowej legislacji w stopniu uniemożliwiającym jego stosowanie. Wobec powyższego konieczne jest wyeliminowanie przedmiotowej treści z Załącznika Nr 1 do uchwały.

Ponadto, zdaniem organu nadzoru, regulacja zawarta w § 2 ust. 4 załącznika Nr 1 do uchwały w tabeli wers 2 dot. bezpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym w przypadku gdy dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej wynosi mniej niż 100% narusza istotnie prawo tj. art. 97 ust. 5 w związku z art. 97 ust. 1 ustawy.

Z art. 97 ust. 1 zdanie 2 ustawy wynika, iż: *Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego.*

Wobec powyższego, Rada Gminy Poraj w ramach upoważnienia z art. 97 ust. 5 dot. ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności nie posiada kompetencji do stanowienia zwolnień z odpłatności, a ponadto, przedmiotowy brak odpłatności wynika już z aktu wyższego rzędu jakim jest ustawa.

Niezależnie od powyższego, w ocenie organu nadzoru regulację przedmiotowej uchwały w zakresie w jakim stanowi załącznik Nr 2 do uchwały tj. SZCZEGÓŁOWE ZASADY PONOSZENIA OPŁAT ZA UDZIELENIE WSPARCIA W POSTACI TYMCZASOWEGO SCHRONIENIA W SCHRONISKACH DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKACH DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI, W ZAKRESIE ZADAŃ WŁASNYCH, należy uznać za sprzeczną z prawem.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż Rada Gminy Poraj nie wypełniła w sposób prawidłowy delegacji wynikającej z art. 97 ust. 5 ustawy w zakresie, w którym była ona obowiązana do określenia w uchwale szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia. W § 3 załącznika Nr 2 do uchwały wskazano, iż: *Wsparcie w ośrodkach wsparcia, o których mowa w § 2 ust. 1 udzielane jest odpłatnie w wysokości określonej poniższą tabelą.*

Dochód osoby wyrażony procentowo w stosunku do kryterium ustalonego w art. 8 ust. 1 ustawy z 12.03.2004 r. o pomocy społecznej	Opłata jako procentowa wysokość dochodu osoby bezdomej – samodzielnie gospodarującej albo osoby w rodzinie – schronisko dla osób bezdomych	Opłata jako procentowa wysokość dochodu osoby bezdomej - samodzielnie gospodarującej albo osoby w rodzinie – schronisko dla osób bezdomych z usługami opiekuńczymi	
Do 100%	Nie więcej jak 30%	Nie więcej jak 50%	
Powyżej 100% do 150%	40%	60%	
Powyżej 151% do 200%	60%	70%	
Powyżej 201% do 250%	80%	90%	
Powyżej 251%	100%	100%	

W ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Poraj w sposób sprzeczny z prawem określiła przedziały odpłatności (za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych oraz w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi) wskazane w kolumnie 2 i 3, wiersz 4, 5 i 6 tabeli. Z powyższych regulacji tabeli wynika, że Rada pominęła uregulowanie warunków odpłatności dla osób osiągających dochód powyżej 150 do 151% kryterium dochodowego, powyżej 200 do 201% kryterium dochodowego oraz powyżej 250 do 251% kryterium dochodowego określonego wg art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Przy tak zastosowanych przez Radę przedziałach nie możliwe jest bowiem ustalenie warunków odpłatności dla osób osiągających ww. dochody.

Przedmiotowa uchwała ma walor aktu powszechnie obowiązującego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Z jego normatywnego charakteru wynika zatem konieczność formułowania zawartych w nim postanowień na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego (art. 7 Konstytucji RP), precyzyjnie i kompleksowo realizujących delegację ustawową, a regulacje w nim zawarte powinny być jasne, czytelne i przejrzyste. Adresat przepisu aktu prawa miejscowego powinien wiedzieć, w jaki sposób ma się zachować, jakie uprawnienia na mocy tego przepisu mu przysługują, bądź jakie obowiązki zostały na niego nałożone. Jednakże, co już wyżej wykazano, z omawianych regulacji tabeli nie można wywieść warunków odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia dla osób osiągających od 150 do 151, od 200 do 201 oraz od 250 do 251 procent dochodu określonego wg art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Konkludując, w ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Poraj w przedmiotowej uchwale nie uregulowała prawidłowo szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, co stanowi niewypełnienie upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 97 ust. 5 ustawy w związku z art. 7 Konstytucji RP.

Dodatkowo nawiązując do powyższych rozważań organ nadzoru podkreśla, że Rada określając zasady ponoszenia odpłatności za udzielenie schronienia w schroniskach ustaliła, że w przypadku, gdy dochód osoby zainteresowanej wynosi powyżej 251% w stosunku do kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy, wówczas wysokość miesięcznej odpłatności wynosi 100% dochodu tej osoby (tabela zawarta w § 3 w Załączniku Nr 2 do uchwały). Organ nadzoru wskazuje, że tak skonstruowane zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia przewidują, że beneficjent świadczeń z pomocy społecznej może być obciążony obowiązkiem uiszczenia opłaty równej całości jego dochodów.

Należy bowiem podkreślić, że Rada ustalając wysokość miesięcznej odpłatności w formie stawek procentowych, odniosła przedmiotowe stawki w stosunku do dochodu osoby zainteresowanej. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 2 ust. 1 ustawy stanowi, iż pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia się jednostki. Pomoc przyznana na gruncie ustawy – bez względu na jej rodzaj – ma charakter jedynie przejściowy, czasowy, i zakłada wykształcenie odpowiednich postaw u osób z niej korzystających w celu pokonania życiowych trudności (por. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt II SA/Go 853/19). Partycypacja osób korzystających z ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych w kosztach ich pobytu w tych miejscach niewątpliwie pozwala ukształtować postawę odpowiedzialności (w tym finansowej) za własny los, niemniej jednak nie powinna ona stanowić nadmiernego obciążenia wobec jednostek znajdujących się w trudnej sytuacji. W ocenie organu nadzoru ustanowienie wysokości miesięcznej odpłatności za pobyt w ww. ośrodkach na poziomie 100% dochodu osoby zainteresowanej, stoi w sprzeczności z celem pomocy społecznej, wyrażonym w art. 2 ust. 1 ustawy. Pozbawienie jednostki całości jej dochodu nie może w efekcie prowadzić do przezwyciężenia trudnej sytuacji, której zaistnienie stało się przyczyną korzystania przez tę jednostkę ze świadczeń z zakresu pomocy społecznej.

W ocenie organu nadzoru, regulacja przewidująca możliwość obciążenia osoby zainteresowanej odpłatnością za pobyt w ośrodku wsparcia na poziomie 100% dochodu tej osoby, narusza w sposób istotny art. 97 ust. 5 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy. Należy bowiem podkreślić, że choć delegacja ustawowa do podjęcia kwestionowanej uchwały nie zawiera precyzyjnych wytycznych co do dopuszczalnej maksymalnej wysokości odpłatności, regulacje podjęte przez organ stanowiący gminy na podstawie tej delegacji nie mogą stać w sprzeczności z całokształtem i celem przepisów ustawy o pomocy społecznej.

Jednocześnie organ nadzoru zwraca uwagę, że wysokość opłaty za pobyt w schroniskach (zgodnie z art. 97 ust. 1a ustawy) ustalono w odniesieniu do dochodu osoby zainteresowanej. Jednakże w związku z takim określeniem odpłatności w stosunku do osób osiągających wysokie dochody możliwa jest sytuacja gdy

odpłatność za pobyt w schronisku, będzie przekraczała kwotę rzeczywistych kosztów ponoszonych przez gminę za pobyt. Brak jest bowiem jakichkolwiek regulacji limitujących odpłatność.

Powyższe nieprawidłowości w zakresie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności w ośrodkach wsparcia należy zakwalifikować jako istotne naruszenie prawa, które stanowi podstawę do wyeliminowania z obrotu prawnego w całości regulację zawartą w załączniku Nr 2 do uchwały, a w konsekwencji także w odpowiednim zakresie tytułu uchwały oraz § 1 uchwały.

W ocenie organu nadzoru, przedmiotowa uchwała zawiera również inne nieprawidłowości. Zdaniem organu nadzoru, regulację zawartą w § 2 ust. 1 załącznika nr 2 do uchwały, która stanowi, iż: *Oplatę osoby korzystającej z pobytu w schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi ustala Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poraju w formie pisemnej w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług oraz zastrzeżenie określone w ust. 2 niniejszego paragrafu należy uznać za sprzeczną z prawem tj. z art. 97 ust. 5 w zw. z ust. 1 ustawy. Art. 97 ust. 1 zd. 1 ustawy stanowi już bowiem, że: *Oplatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług, wobec czego Rada Gminy nie posiada kompetencji do wypowiedzania się w tym zakresie.**

Ponadto, zdaniem organu nadzoru, treść § 2 ust. 2 załącznika Nr 2 do uchwały jest spreczna z prawem tj. z art. 97 ust. 5 w związku z art. 97 ust. 1a, gdyż ustawodawca w przepisie art. 97 ust. 1a przesądził już o kwestii odpłatności osoby bezdomnej skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych albo schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w przypadku gdy jej dochód nie przekracza kwoty kryterium dochodowego. Zatem regulacja zawarta w § 2 ust. 2 załącznika Nr 2 do uchwały stanowi nieuprawnione powtórzenie art. 97 ust. 1a ustawy.

Dalej, w ocenie organu nadzoru, należy uznać za sprzeczny z prawem § 5 Załącznika Nr 2 do uchwały o następującym brzmieniu: *1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoba zobowiązana do ponoszenia opłaty za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi może zostać zwolniona z części lub całości opłaty. Zwolnienie następuje na wniosek osoby uprawnionej lub pracownika socjalnego.*

2. Sytuacje szczególnie uzasadnione, o których mowa w ust. 1 dotyczą w szczególności przypadków, gdy osoba korzystająca z przedmiotowej formy pomocy ponosi koszty leczenia, zakupu leków, sprzętu rehabilitacyjnego, itp.

W ocenie organu nadzoru Rada nie była upoważniona do ustalenia regulacji dotyczących zwolnień z odpłatności. Upoważnienie ustawowe zawarte w art. 95 ust. 7 ustawy nie obejmuje bowiem delegacji do uregulowania przedmiotowej kwestii. Przepis ten nie daje podstaw do dokonywania zwolnień, tak jak ma to miejsce w art. 50 ust. 6 ustawy, który stanowi, że rada gminy nie tylko określa szczegółowe warunki przyznawania odpłatności za usługi opiekuńcze, ale również szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat (por. wyrok WSA w Olsztynie z dnia 10 lipca 2018 r., sygn. akt II SA/Ol 398/18, CBOSA). W ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Poraj, stanowiąc w Załączniku nr 2 do uchwały regulację w przedmiocie częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, dopuściła się istotnego naruszenia prawa, tj. art. 97 ust. 5 ustawy w związku z art. 7 Konstytucji RP.

Powyżej opisane uchybienia w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr 418(LII)23 Rady Gminy Poraj z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach

wsparcia i w mieszkaniach chronionych, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w części uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz